2026/2231

2.10.2026

ROZHODNUTÍ RADY (SZBP) 2026/2231

ze dne 1. října 2026

o opatření pomoci v rámci Evropského mírového nástroje na podporu balkánského zdravotnického sboru

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 28 odst. 1 a čl. 41 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Rozhodnutím Rady (SZBP) 2021/509 [1] byl zřízen Evropský mírový nástroj, kterým členské státy financují činnost Unie v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky zaměřenou na zachovávání míru, předcházení konfliktům a posilování mezinárodní bezpečnosti v souladu s čl. 21 odst. 2 písm. c) Smlouvy. V souladu s čl. 1 odst. 2 rozhodnutí (SZBP) 2021/509 tak mají být z Evropského mírového nástroje financována zejména opatření pomoci, jako jsou akce k posílení kapacit třetích států a regionálních a mezinárodních organizací souvisejících s vojenskými a obrannými záležitostmi.

(2) Balkánský zdravotnický sbor (dále jen „BMTF“) vznikl jako regionální iniciativa sdružující šest zemí západního Balkánu, a sice Albánii, Bosnu a Hercegovinu, Černou Horu, Severní Makedonii, Slovinsko a Srbsko, s cílem poskytnout rychlou a účinnou pomoc zemím nebo regionům zasaženým katastrofou využitím již existujících vojenských zdravotnických kapacit zapojených zemí. Každá z těchto zemí přebírá roli „rámcového státu“ na základě rotačního systému po dobu dvou let. Srbsko zastává tuto roli v období od června 2024 do června 2026 a Severní Makedonie ji převezme v příštím období. V druhé polovině roku 2021 zavedl BMTF nová vnitřní pravidla, která umožňují dlouhodobější nasazení sil na podporu misí a operací, a to i v rámci misí a operací společné bezpečnostní a obranné politiky (dále jen „SBOP“) mimo západní Balkán.

(3) Zřízením opatření pomoci za účelem vybavení zdravotnických jednotek ozbrojených sil zemí mimo EU, které jsou zapojeny do BMTF, potřebným vybavením a materiálem by Unie posílila vojenské zdravotnické kapacity zapojených zemí západního Balkánu, podpořila mnohonárodnostní vojenskou zdravotnickou jednotku, která by mohla potenciálně podporovat vojenské operace EU SBOP nebo vojenské aspekty mírových operací mimo tuto oblast, a dosáhla cílů v oblasti schopností stanovených v rámci NATO a Partnerství pro mír.

(4) Opatření pomoci by rovněž posílilo schopnost západního Balkánu reagovat na krize a zvýšit odolnost této oblasti, což v konečném důsledku přispěje k její stabilitě a umožní jejím zemím lépe chránit své obyvatelstvo. Dále by mohlo přispět k regionální spolupráci a soudržnosti a prosazovat dobré sousedské vztahy na západním Balkáně.

(5) Dne 30. dubna 2026 požádali zástupci BMTF ve svém dopise adresovaném vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Unii o její podporu formou pořízení klíčového vybavení za účelem posílení kapacity jejích zdravotnických jednotek.

[1] Rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/509 ze dne 22. března 2021 o zřízení Evropského mírového nástroje a o zrušení rozhodnutí (SZBP) 2015/528 (Úř. věst. L 102, 24.3.2021, s. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

(6) V souladu se závěry Rady o Evropském mírovém nástroji by opatření pomoci umožnilo BMTF a zapojeným zemím, které nejsou členy EU, samostatně reagovat na krize. Sdružením pěti zemí západního Balkánu by toto opatření pomoci rovněž přispělo k dosažení širších cílů SZBP a SBOP, jako je podpora regionální spolupráce a dialogu v této oblasti.

(7) Opatření pomoci mají být prováděna s přihlédnutím k zásadám a požadavkům stanoveným v rozhodnutí (SZBP) 2021/509, a zejména se společným postojem Rady 2008/944/SZBP ([2]), a v souladu s pravidly pro provádění příjmů a výdajů financovaných z Evropského mírového nástroje.

(8) Rada znovu potvrzuje své odhodlání chránit, prosazovat a naplňovat lidská práva, základní svobody a demokratické zásady a posilovat právní stát a řádnou správu věcí veřejných v souladu s Chartou Organizace spojených národů, Všeobecnou deklarací lidských práv a mezinárodním právem, zejména s mezinárodním právem v oblasti lidských práv a mezinárodním humanitárním právem,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Zřízení, cíle, oblast působnosti a doba trvání

1. Zřizuje se opatření pomoci ve prospěch balkánského zdravotnického sboru (dále jen „BMTF“) a zapojených zemí, které nejsou členy EU, a sice Albánie, Bosny a Hercegoviny, Černé Hory, Severní Makedonie a Srbska (dále jen „příjemci“), které má být financováno v rámci Evropského mírového nástroje (EPF) (dále jen „opatření pomoci“).

2. Opatření pomoci sleduje tyto cíle:

a) posílit spolupráci mezi Unií a zeměmi západního Balkánu v oblasti bezpečnosti a obrany, mimo jiné posílením regionální spolupráce;

b) přispět k posílení bezpečnostních a obranných kapacit BMTF a do něj zapojených zemí, které nejsou členy EU, a posílit tak celkovou bezpečnost, odolnost a stabilitu zemí západního Balkánu a lépe chránit civilní obyvatelstvo v krizových a mimořádných situacích.

3. K dosažení cílů stanovených v odstavci 2 se z opatření pomoci financují tyto druhy vybavení, které nejsou určeny k použití smrtící síly:

a) komunikační a informační systémy;

b) vojenská zdravotnická vozidla;

c) vybavení polní nemocnice.

Z opatření pomoci se v případě potřeby financují rovněž související dodávky a služby, včetně technického výcviku a výcviku zaměřeného na údržbu.

4. Doba trvání opatření pomoci je 42 měsíců ode dne přijetí tohoto rozhodnutí.

([2]) Společný postoj Rady 2008/944/SZBP ze dne 8. prosince 2008, kterým se stanoví společná pravidla pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vojenského materiálu (Úř. věst. L 335, 13.12.2008, s. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

Článek 2

Finanční ustanovení

1. Finanční referenční částka určená na krytí výdajů souvisejících s opatřením pomoci činí 10 000 000 EUR.

2. Veškeré výdaje jsou spravovány v souladu s rozhodnutím (SZBP) 2021/509 a s pravidly pro plnění příjmů a výdajů financovaných z Evropského mírového nástroje.

Článek 3

Ujednání s příjemci

1. Vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“) uzavře s každým z příjemců ujednání nezbytná k zajištění toho, aby příjemci dodržovali požadavky a podmínky stanovené tímto rozhodnutím jakožto podmínku pro poskytování podpory v rámci opatření pomoci.

2. Ujednání uvedená v odstavci 1 musí obsahovat ustanovení zavazující každého příjemce, že zajistí:

a) dodržování příslušného mezinárodního práva, zejména mezinárodního práva v oblasti lidských práv a mezinárodního humanitárního práva, ze strany jednotek BMTF podporovaných podle tohoto opatření pomoci;

b) řádné a efektivní používání veškerých prostředků poskytnutých v rámci opatření pomoci k účelům, k nimž byly poskytnuty;

c) dostatečnou údržbu veškerých prostředků poskytnutých v rámci opatření pomoci, aby se zajistila jejich použitelnost a operační dostupnost během celého jejich životního cyklu;

d) aby žádné prostředky poskytnuté v rámci opatření pomoci nebyly ztraceny nebo převedeny ve prospěch jiných osob či subjektů, než které jsou určeny v uvedených ujednáních.

3. Ujednání uvedená v odstavci 1 musí obsahovat ustanovení o pozastavení a ukončení podpory v rámci opatření pomoci v případě, že je zjištěno, že příjemci porušují povinnosti stanovené v odstavci 2.

Článek 4

Provádění

1. Vysoký představitel odpovídá za zajištění toho, aby toto rozhodnutí bylo prováděno v souladu s rozhodnutím (SZBP) 2021/509 a s pravidly pro plnění příjmů a výdajů financovaných z Evropského mírového nástroje, jakož i v souladu s integrovaným metodickým rámcem pro hodnocení a identifikaci požadovaných opatření a kontrol pro opatření pomoci v rámci Evropského mírového nástroje.

2. Činnosti uvedené v čl. 1 odst. 3 provádí organizace ITF Enhancing Human Security a správce pro opatření pomoci.

Článek 5

Monitorování, kontrola a hodnocení

1. Vysoký představitel zajistí monitorování toho, jak příjemci dodržují povinnosti stanovené v souladu s článkem 3. Uvedeným monitorováním se zajistí informovanost o souvislostech a rizicích porušování povinností stanovených v článku 3 a přispěje se k předcházení tomuto porušování, včetně porušování mezinárodního práva v oblasti lidských práv a mezinárodního humanitárního práva, ze strany jednotek BMTF podporovaných v rámci opatření pomoci.

2. Kontrola vybavení a dodávek po dodání je organizována takto:

a) ověřování dodávek, kdy síly koncového uživatele podepisují při převodu vlastnictví osvědčení o dodávkách v rámci Evropského mírového nástroje;

b) podávání zpráv o inventárním soupisu s tím, že příjemci každoročně podávají zprávu o inventáři určených položek až do okamžiku, kdy má Politický a bezpečnostní výbor za to, že takové podávání zpráv již není zapotřebí;

c) návštěvy na místě, při nichž mají příjemci na požádání poskytnout vysokému představiteli a auditorům Evropského mírového nástroje přístup za účelem provádění kontrol na místě a auditů Evropského mírového nástroje.

3. Po dokončení opatření pomoci provede vysoký představitel závěrečné hodnocení s cílem posoudit, zda opatření pomoci přispělo k dosažení cílů uvedených v čl. 1 odst. 2.

Článek 6

Podávání zpráv

Během období provádění předkládá vysoký představitel Politickému a bezpečnostnímu výboru pololetní zprávy o provádění opatření pomoci v souladu s článkem 63 rozhodnutí (SZBP) 2021/509. Správce pro opatření pomoci pravidelně informuje výbor Evropského mírového nástroje zřízený rozhodnutím (SZBP) 2021/509 o plnění příjmů a výdajů v souladu s článkem 38 uvedeného rozhodnutí, a to včetně poskytování informací o zúčastněných zhotovitelích, dodavatelích, poskytovatelích a subdodavatelích.

Článek 7

Pozastavení a ukončení

1. Politický a bezpečnostní výbor může rozhodnout o úplném nebo částečném pozastavení provádění opatření pomoci v souladu s článkem 64 rozhodnutí (SZBP) 2021/509.

2. Politický a bezpečnostní výbor může doporučit, aby Rada opatření pomoci ukončila.

Článek 8

Vstup v platnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Lucemburku dne 1. října 2026.

Za Radu

předseda

J. O'CALLAGHAN